

Desembre 2011 n. 196

el butlletí

de l'ACO de Catalunya i les Illes Balears

A hand is shown holding a stack of US dollar bills. The top bill is a 100-dollar bill, and it is engulfed in bright orange and yellow flames. The background is dark, making the fire and the money stand out.

Espiritualitat per a
temps de crisi
Cap a una militància
profètica

Orientacions i objectius

Nadal d'esperança. Comitè Permanent [3]

Llegir l'Evangeli avui

I sí que el van acollir... Pepe Baena [4]

Vida del moviment

Sobre la saviesa evangèlica i la revisió de vida. Jordi Fontbona [5]

Profetas insertos en la clase obrera. Jaume Ribas i Manolita Olmo [6]

Notícies de l'MTCE Moviment de Treballadors Cristians d'Europa. Alfons Collado [7]

Intercanvi 2011. Silvia Bernad [8]

Lliures i profetes en una societat plural. María José Lafuente i Agustín de Dios [9]

Gaudint de la Jornada General. Josep Ferrer [10]

Lluita obrera i compromís

Reconeixement a un veterà militant d'ACO. [11]

Reflexió sobre el moviment obrer. Joan Grané [11]

L'entrevista

Rafi Cáceres. Àngela Rodríguez [12]

Un dia en la vida de...

Un pare de família nombrosa. Enric Mateu [15]

Col·laboracions

Lluís Hernández: 50 anys compromès amb Jesús. Joan Andreu Parra [16]

Humils, compassius, nets de cor... M. Rosa Coso [17]

Testimoni a la trobada festiva de la JOBAC. Josep Hortet [18]

Dossier

Espiritualidad para tiempos de crisis

Cultura

Capellans obrers [24]

Queremos el pan y las rosas [24]

Presentació

Revista trimestral de l'ACO
de Catalunya i les
Illes Balears

c/Rivadeneyra, 6, 8è
08002 BARCELONA

tel. 93 412 48 88

fax 93 318 81 87

acocat@arrakis.es

www.treballadors.org/aco

Equip de redacció:

Albert Marín, Enric Mateu,
Josep Pascual, Jordi Joan
Aymerich, Cèlia Santiago i
Àngela Rodríguez.

Impressió:

Papers 99, S.C.C.L.

Disseny i maquetació:

Juan Ángel Baños (Papers99, s.c.c.l.)

Aquest butlletí és el darrer del 2011 i d'un període marcat per l'aparició de 4 números cada any. A partir d'ara tindrem canvis: encetarem una nova etapa en què reduïrem el nombre de butlletins a 3 anys i en què el moviment farà l'esforç d'arribar a tots els militants de la millor i més variada forma possible. Així doncs, el butlletí quedarà emmarcat en una comissió de comunicació que té un objectiu més ampli que el que estava acomplint la nostra publicació.

A l'enquesta de formació que vam contestar els militants durant el 2011 es valorava molt positivament la funció del butlletí i se li demanava que informés dels actes del moviment i dels compromisos dels nostres militants, així com que aportés reflexió a la nostra militància. Aquests objectius, els seguirem tenint ben presents. Com a moviment, però, disposem d'altres eines que també hem de saber aprofitar i que complementaran la nostra funció: especialment el web de l'ACO <http://treballadors.org/aco/>

Tots plegats hem d'estar ben comunicats internament, però també hem de saber estar en el nostre entorn i donar-nos a conèixer i manifestar-nos davant de certes realitats que ens envolten. Serà bo, doncs, que ens organitzem per comunicar la nostra presència i la nostra opinió d'una manera més completa que superi l'abast més limitat del butlletí. Hem de ser profetes en el nostre món fent-nos-hi presents amb les eines pròpies del segle XXI.

És, per tant, tot un repte per al moviment de l'ACO crear la infraestructura que ens doti d'una comunicació, tant interna com externa, ben fluïda, que ens faciliti les relacions interpersonals, que doni a conèixer la nostra tasca militant i que situï l'ACO al lloc que li pertoca per la tasca que està duent a terme.

Nadal d'esperança

COMITÈ PERMANENT

Corren temps difícils. Retallades a la sanitat, a l'ensenyament, als serveis socials. Augment incessant de l'atur. Famílies en què cap membre treballa. Prestacions per desocupació que s'acaben. Retalls de salaris i retrocés en la negociació col·lectiva. Amenaça de noves reformes laborals que "suposadament" han de servir per crear ocupació. Prestacions socials que es deixen de donar. Desnonaments cada dia en què famílies es queden sense sostre. Conquestes socials i laborals que van costar molt de guanyar en lluites, sacrificis i fins i tot vides del moviment obrer, i que avui desapareixen. Cada vegada més pobresa, mentre el món financer es fa cada cop més ric a base d'especulació, saqueig i espoli d'estats sencers. Governos titelles que en comptes de defensar els seus pobles es dobleguen davant el Fons Monetari Internacional i els seus còmplices, fent pagar a pobles sencers les conseqüències d'una crisi que no han provocat. I una llarga llista d'injustícies que podríem afegir.

Corren temps difícils en què la dreta i el neoliberalisme han triomfat a les urnes en les darreres eleccions aquí i a Europa. Potser la por, potser l'interès individual, potser la manca de consciència de classe i de col·lectiu, potser la indiferència, el desencís, potser el cansament, tal vegada la influència dels mitjans de comunicació (de manipulació, més aviat) massiva, vés a saber, han portat a donar-los aquest suport. Costa d'entendre, certament.

Corren temps difícils per a l'esperança. Tot sovint sentim dir al nostre voltant que no hi ha res a fer, que no val la pena moure's per canviar el panorama, que el nostre destí de classe, de col·lectiu, de poble ja està escrit. Resignats a rebre totes les garrotades. I el que és més greu: la desesperança.

Tot plegat s'assembla als escenaris en què es van moure els profetes: el poble abocat a la misèria, mancat d'esperança, en crisi, sense sortides. I els profetes van parlar per boca de Déu, un Déu que apostava pels petits, pels perdedors, pels indefensos, per l'alliberament de les cadenes que els oprimien.

Aquest any a l'ACO ens plantejem com a prioritat de curs "ser lliures i profetes en una societat plural", ser petits profetes i profetesses allà on compartim la vida de cada dia amb les persones que tenim a prop: la família, el treball, les organitzacions obreres, les organitzacions socials, la mateixa Església, el barri, el poble, l'escala, els moviments socials, l'escola, l'AMPA, el parc amb els nens petits, la presència i suport a les persones més empobrides, etc. Aquesta prioritat és un compromís de fer arribar esperança al nostre entorn, de crítica i lluita contra la injustícia que genera la crisi, de fer costat als que pateixen, de suport als col·lectius que planten cara, de lluita contra la fatalitat.

Aquest butlletí està previst que us arribi pels voltants de Nadal. És moment de celebració del Naixement de la Llum, de l'Esperança, de Déu entre nosaltres en l'infant Jesús. Neix en una família desnonada, sense llar, que només ha trobat per allotjament un estable, pobre. Ens porta l'Esperança, la font de la nostra Esperança, ens diu que avui està tot per fer, tot per construir, tot per estimar, tot per lluitar, tot per canviar. Ens diu que no ens resignem, que no caiguem en la fatalitat, que podem plantar cara al capitalisme, que podem "ser lliures", "profetes" i que podem animar d'altres a ser-ho. Aquesta és la nostra alegria.

Nadal és Llum i Esperança. I al nostre voltant n'hi ha testimonis: joves que s'ajunten per auto-ocupar-se, cooperatives, consum solidari, comerç just, banca ètica, moviments socials (indignats), gestions (negociacions, mobilitzacions...) dels sindicats, ajudes solidàries entre famílies en els barris, recapta d'aliments... i una llarga llista que cadascun de vosaltres pot continuar.

Bon Nadal!

I sí que el van acollir...

PEPE BAENA

CONSILIARI DIÒCESI DE TERRASSA

Estava assegut en un banc davant l'església, llegint el llibre *Jesús, el Galileu* de Francesc Riera, mentre esperava que vinguessin els nens de catequesi a Can Bassa (Granollers). Una gosseta que es deia Vela va venir a saludar-me saltant als meus genolls. La mestressa de l'animal, una noia del Perú d'uns 16 anys, em va demanar perdó perquè m'havia molestat la gossa. Va ser un bon moment per establir una conversa fraterna. Sembla mentida, però és a través de les petites coses que es creen ponts d'acolliment. L'Alejandra, en quinze minuts, em va explicar moltes coses de la seva vida: la relació amb els pares, les il·lusions, els dubtes, els seus reptes i les ganes de venir a missa i confirmar-se. A mitja xerrada, em va preguntar si era el capellà. Em va sorprendre la seva naturalitat i la confiança de deixar-se acollir per mi; possiblement, no estic gaire acostumat a no portar la batuta en les noves relacions, quasi sempre l'he de donar jo el primer pas. Així, visc el naixement de Jesús: una relació entre Déu i les persones en què Déu, amb nosaltres, porta la iniciativa. "Us estimo tant què per això ompliu el vostre buit d'humanitat", podria ser el seu missatge constant i punyent. I crec que el somriure de l'Alejandra quan s'acomiadava va ser la petita estrella que va il·luminar aquella trobada. Quants estels enmig de la fosca de la nostra societat! Doncs sí... *El poble que caminava en la fosca ha vist una gran llum; una llum ha resplendit per als qui vivien al país tenebrós.* (Is 9, 1).

Una altra conversa em va posar al centre de la diana la frustració de no tenir un espai vital i familiar. El Soro, un home de la Costa d'Ivori que ve a missa cada diumenge a Bellavista (Les Franqueses), em demanava ajut per trobar un habitatge. Treballava, però no tenia un lloc estable per viure a un preu ajustat a les seves possibilitats. Necessitava un indret per descansar i recuperar vida per seguir construint. Em venia la idea que en aquests temps de molts desnonaments tinc sempre present el fet del naixement de Jesús, prototipus de tot naixement a la intempèrie avalat pel Déu encarnat. Els pares del nen Emmanuel van patir les conseqüències de la manca d'acolliment d'una societat ferida per la Pax Romana. És a dir, una pau imposada pels romans a base de diners i privilegis. Una pau comprada pels vençuts i venuda pels vencedors. Una pau amb pudor de falta de llibertat. Una pau que només en té el nom buidat de contingut. Una pau que no s'obre al creixement sinó al tancament. I per aquesta raó, en aquest context de desencís i tenebres, es pot arribar a experimentar el crit revelador del missatger que recupera els marginats i empobrits al cor del Regne de Déu:

Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima. (Lc 2, 14)

Al final, la Pau s'encarnà en un nen petit en una covà coneguda pels sense sostre de tots els temps. Essers humans empeltats a la perifèria de la societat perquè no serveixen per alimentar aquesta estructura muntada pels poderosos. Homes i dones que sí que van acollir el qui es va posar a l'altura de la seva pobresa i la seva humanitat més humana. Pastors, mags, prostitutes, leprosos... les vides dels quals mai han estat oblidades per la saviesa amorosa de Déu, malgrat l'amnèsia d'algunes persones ofegades d'egoisme. *Mentre eren allà, se li van complir els dies i va infantar el seu fill primogènit: el va faixar amb bolquers i el posà en una menjadora, perquè no hi havia lloc per a ells a la sala de l'hostal. A la mateixa contrada hi havia uns pastors que vivien al ras i de nit es rellevaven per guardar el seu ramat.* (Lc 2, 7-8)

Sí, el van acollir perquè van acollir la Bona Notícia que era per a ells! *Després els pastors se'n tornaren, glorificant Déu i lloant-lo pel que havien vist i sentit: tot ho van trobar tal com els ho havien anunciat.* (Lc 2, 20)

I acabo amb les paraules que estava llegint quan va passar l'Alejandra amb la gosseta: "No hem de cercar el Regne de Déu, doncs, mirant les estrelles, sinó que hem de permetre-li d'entrar amb la pròpia conversió. Déu, per la seva banda, ja l'ha portat: el Regne és aquí! El problema és que no el deixem entrar. Per posseir-lo no n'hi ha prou amb canviar una mica: Jesús no diu un pietós "sigueu bons" (en el sentit de "bonets"), sinó "agafeu un altre camí", canvieu de mentalitat, d'escala de valors..., canvieu les vostres actituds, les vostres posicions... Creieu-hi."

Sobre la saviesa evangèlica i la revisió de vida

JORDI FONTBONA

CONSILIARI D'EQUIPS ZONA BESÒS I BAIX LLOBREGAT

En aquell mateix moment, Jesús, ple de la joia de l'Esperit Sant, digué:

-T'enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has revelat als senzills tot això que has amagat als savis i entesos. Sí, Pare, així t'ha plagut de fer-ho.

»El meu Pare ho ha posat tot a les meves mans. Ningú no coneix qui és el Fill, fora del Pare, i ningú no coneix qui és el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar.

Després es va girar cap als deixebles i, a part, els digué:

-Feliços els ulls que veuen el que vosaltres veieu! Us asseguro que molts profetes i reis van voler veure el que vosaltres veieu, però no ho veieren, i sentir el que vosaltres sentiu, però no ho sentiren. (Lc 10, 21-24)

J. Cardijn, fundador de la JOC, sens dubte inspirat per l'Esperit Sant, va saber posar a les mans dels nois i noies obrers i semianalfabets de principis del segle passat un instrument revolucionari, que ajudava a descobrir, entendre i fer vida, aquest "tot això" que Déu revela als senzills i amaga als entesos. I ho va fer a partir d'una metodologia i dinàmica (vida - reflexió - acció), de la qual va néixer la Revisió de Vida.

I fer bé la RV ensenya a mirar la vida, els fets i les persones des de l'Evangeli, i, a poc a poc, anar entenent aquest "tot això", la "saviesa evangèlica": aquella que Déu revela als senzills. Una saviesa que porta a veure i viure la vida des de Jesús i com Jesús. A "veure les coses com Déu" (Mt 16, 23). La saviesa que porta a viure des de l'amor.

Com n'hauríem d'estar d'agraïts, d'haver descobert la RdV!

Perquè tenim l'instrument millor per entrar en aquest "tot això" de què parla Jesús, per anar fent nostra aquesta saviesa evangèlica, per aprendre a mirar la vida com Jesús i pensar com Déu, tal com Jesús ens ensenya amb la seva vida. Viure i pensar evangèlicament.

Per això Jesús diu: "Feliços els ulls que veuen el que vosaltres veieu... i sentir el que vosaltres sentiu".

Potser aquí és on hauríem de situar el Jutjar de la RdV, que és el cor de la RdV i que porta a mirar l'interior dels fets i de les persones. A mirar,

de cara, les pròpies actituds, i sobretot, deixar-nos tocar per Jesús i l'Evangeli. Jesús deia que és del cor que surt tot el bé i el mal que fem (Mt 15, 19).

Déu ens ha fet un gran regal donant-nos la RV, que, potser, mai valorem prou. I és per això que tenim la responsabilitat de fer-la bé. D'arribar a l'interior dels fets, de la vida, dels perquè més profunds, de mirar el nostre interior i les nostres actituds.

Déu, regalant-nos la RdV, ens ha donat "uns talents" que hem de fer rendir. No podem fer com aquell que enterra el seu talent, ja sigui per mandra o por de complicar-nos la vida (Mt 25, 14-30).

Potser els que ja fa molt de temps que fem RdV ens hauríem de preguntar si hem anat assumint aquesta saviesa evangèlica. Si veiem, cada vegada més, les coses com Déu, si vivim més l'Evangeli. O potser hem caigut en la rutina, la poca predisposició, anar amb no gaires ganes a la reunió, etc.

Hauríem, de tant en tant, plantejar-nos com fem la RdV. Si realment arribem al seu cor, que és el JUTJAR. És el moment que ens diu si, de veritat, hem crescut en aquesta saviesa evangèlica. I com hem anat fet carn de la nostra carn l'Evangeli. Si, en definitiva, som més bones persones, que d'això es tracta. Si els pobres ocupen, cada vegada més, el centre de la nostra vida, de les nostres accions i preocupacions vitals.

Tenim a l'abast i a les nostres mans un aliment que porta moltes vitamines i és, de sobres, suficient per alimentar la nostra vida com a militants cristians.

Ajudem-nos a no desapropiar-lo!

Profetas insertos en la clase obrera

JAUME RIBAS I MANOLITA OLMO

GRUP RIERA-ZONA DEL BAIX LLOBREGAT

Para dar a conocer a Jesús al mundo obrero partiendo de nuestro testimonio, para ser creíbles como cristianos obreros, tendremos que intentar vivir según los criterios éticos que propone el Evangelio. Este es muy claro: el comportamiento se mide y se enjuicia por los resultados de nuestra manera de ser, y lo decisivo de nuestras creencias son nuestros comportamientos.

La sensibilidad que tuvo Jesús es la referencia para los militantes cristianos: ¿reaccionamos como Jesús ante el dolor y el sufrimiento de los demás?, ¿ante la humillación, el desprecio, la soledad, la inseguridad, el miedo, el atropello de los trabajadores por la pérdida de los derechos del bienestar, ante tantos recortes injustos? Seguir al Dios de Jesús se traduce en comportamientos diarios de honradez, bondad, respeto, generosidad, deseo de igualdad, exclusión de todo fanatismo, y sobretodo ser humanos y humildes.

Estamos llamados a vivir estos valores, es la llamada del Dios de Jesús. Decía Jesús a los discípulos: "No hay árbol sano que dé fruto dañado, ni árbol dañado que dé fruto sano. Cada árbol se conoce por sus frutos" (Lc 6, 43).

Desde nuestra humilde experiencia, hemos destacado algunos textos del Evangelio que nos pueden ayudar a revisar cuál es nuestro comportamiento con los que tenemos en nuestro entorno. Casi siempre damos la culpa a los demás de las cosas que suceden, pero en ACO hemos descubierto que la RdV es para ayudarnos a entrar en nuestro interior, que es donde está la codicia y la bondad, el desamor y el amor, la insolidaridad y la solidaridad, el desprecio y la generosidad, la humanidad, etc. Dejémosnos transformar por la palabra de Dios.

El haber estudiado el evangelio, el haber participado en reuniones y encuentros, esto no es la señal de vivir los valores del Evangelio; esta depende de nuestra disponibilidad y generosidad a la que hemos sido llamados. Cada uno de nosotros podemos ser el problema, y no el mundo; para comprender y cambiar el mundo tenemos que comprendernos a nosotros mismos. El odio, la ambición, la generosidad... están dentro de nosotros; para transformar el mundo, tenemos que empezar por transformarnos a nosotros mismos; la revolución debe empezar dentro de nosotros como militantes obreros y cristianos para ser creíbles. La transparencia y la creatividad de los militantes son importantes; de nuestra transparencia en los compromisos en nuestra acción de militantes depende nuestra credibilidad en nuestro entorno.

Si intentamos hablar de los valores de Jesús con un mínimo de credibilidad lo primero tenemos que ser es ser sinceros. La gente está confusa: vive y palpa las medias verdades, el pensar una cosa y vivir otra. Los que están en nuestro entorno captarán nuestras creencias por la forma que vivamos la militancia. Depende de la credibilidad que transmitamos, se aceptará e iluminará el entorno y será una forma de que muchos conozcan al Jesús verdadero y así a Dios.

No podemos cambiar aquello que no vivimos, y sin compromiso y sin acción no hay experiencia de una sociedad más justa, más solidaria y más humana.

El proyecto del Evangelio es hacer a los seres humanos libres, bondadosos, respetuosos, tolerantes, sensibles y sobretodo humanos.

"Hipócrita, saca primero la viga de tu ojo, entonces verás claro y podrás ayudar a tu hermano." (Lc 6, 42)

"Cuando alguno fuere sorprendido en falta, vosotros los que vivís conforme al Espíritu corregirlo, con humildad, teniendo en cuenta tú mismo no caer también en la tentación. [ ] Que cada uno examine su propia conducta" (Gálatas 6, 1-5).

"Hermanos míos, ¿de qué le sirve a uno decir que tiene fe, si sus hechos no lo demuestran? [...] la fe: por sí sola, es decir, si no se demuestra con hechos, es una cosa muerta" (Santiago 2, 14 y 17).

"Quien dice que está en la luz y no respeta a su hermano está en las tinieblas" (1 Juan 2, 9).

"Ante todo tenemos que tener una constante caridad los unos con los otros [...] sin dar lugar a la murmuración" (1 Pedro 4, 8-9).

"¿Hay entre vosotros alguien que sea sabio y experimentado?, muéstrelo con su comportamiento" (Santiago 3, 13).

Notícies de l'MTCE Moviment de Treballadors Cristians d'Europa

Breu crònica del seminari sobre "La seguretat social en una Europa en moviment. Noves perspectives per a una societat justa socialment". Londres 27-30 d'octubre del 2011

ALFONS COLLADO

RESPONSABLE COMISSIÓ D'INTERNACIONAL

Vam assistir a aquest seminari seixanta-una persones de dotze països d'Europa: Alemanya, Bèlgica, Txèquia, Espanya, Eslovàquia, Gran Bretanya, Itàlia, França, Luxemburg, Polònia, Portugal i Suïssa, i durant tres dies vam discutir sobre la situació actual de la Seguretat Social i la protecció social en els nostres països. D'ACO érem el Xavier Such (president) i l'Alfons Collado (responsable de la comissió internacional).

Els anys 2005 i 2006 el tema de la Seguretat Social ja va ser tractat en dos seminaris, amb conclusions importants, que es van publicar en un document, *LIBRO BLANCO por una Europa social, justa y solidaria*, que fou presentat a la Comissió Social del Parlament Europeu i al COMECE (Comitè Europeu de les Conferències Episcopals), ambdós a Brussel·les.

La incorporació a la Unió Europea de països de l'est d'Europa amb prestacions socials diferents i la situació de crisi econòmica que ha portat que els governs hagin fet ajustos i retallades en les prestacions, foren les raons per insistir d'aprofundir-hi davant les noves perspectives, programant aquest seminari d'ara a Londres i un altre per a l'any que ve a Bratislava (Eslovàquia), també a l'octubre.

Hi va haver dues aportacions monogràfiques: l'una, de Graham Turner, economista independent anglès, sobre "Raons de la crisi del món financer", i l'altra, d'Emanuel Vaz, consiliari de la LOC de Portugal i de l'MTCE, sobre Doctrina Social de la Església. I per mitjà de taules rodones, amb els col·loquis corresponents, vam conèixer la situació de Portugal, Alemanya, Bèlgica, Espanya i Txèquia. Dividits en tres grups, vam tenir tres trobades: amb el sindicat UNITE, amb una associació d'habitatge social i amb un parlamentari sindicalista del Partit Laborista, amb la finalitat de conèixer les realitats britàniques dels Serveis Públics de Salut, el sistema d'Habitatge Social i la relació entre partits polítics i sindicats.

Per a les sessions de treball vam fer quatre grups, en els quals vam aprofundir en el que ha-

víem vist i sentit, i finalment en el plenari ho vam posar en comú. Les conclusions seran el material de base per parlar-ne els moviments abans del seminari vinent i després presentar-ho a debat de manera que l'MTCE prengui posició amb conclusions i propostes d'acció per als governs i per als moviments.

El web de l'MTCE és: www.mtce-network.eu/es/dynasite.cfm

El web de l'MMTC és: www.mmtc-infor.com/mes.html

El web del Vote Europa (debat virtual en el Parlament Europeu) és: www.vote-europe.net

Intercanvi 2011

Ser creyente hoy: vivir y cultivar la utopía

SILVIA BERNAD

GRUP ELX - DIÒCESI ALACANT-ORIOLA

Cuando nos enteramos de que teníamos que acoger el Intercambio de este año en la zona de Alicante, nos echamos las manos a la cabeza, salieron nuestros miedos y resistencias (¿cómo se les ha ocurrido que seamos nosotr@s, que acabamos de empezar?). Pensábamos que era *una misión que nos sobrepasaba*.

Poco a poco nos fuimos organizando en la zona, implicándonos cada un@ en función de sus posibilidades, repartiendo las tareas, conscientes de que llegaríamos hasta donde pudiéramos y asumiendo que no todo tenía que salir perfecto. Además, no estábamos sol@s, en todo momento hemos sentido la cercanía de la Comisión, de Celia, de Jaume y David, y del Señor, lo que nos hizo pasar de la duda a la ilusión, del nerviosismo a la confianza de que entre tod@s lo sacaríamos adelante.

Y llegó el día 29 de octubre y comenzasteis a llegar de los distintos puntos del país, y entonces empezamos a sentirnos como en casa, con la sensación de conoceros de toda la vida, a pesar de que much@s nos veíamos por primera vez.

La primera noche compartimos lo que cada zona trajo en la Mesa del Reino, los productos típicos de cada lugar, y estuvimos comiéndolos y bebiéndolos hasta el último día...

El buen ambiente y el clima que entre tod@s creamos permaneció durante todo el encuentro. Incluso cuando las cosas podrían haber salido mejor, el buen humor y la magnífica convivencia contribuyeron a momentos inolvidables, como el de la visita al castillo de Santa Bárbara, las con-

versaciones nocturnas en las cafeterías (je, je), las canciones que poca gente se sabía...

Tuvimos la suerte de que nos acompañaran amig@s de otros movimientos de la diócesis, como la JOC y la HOAC, que participaron de distintos momentos, tanto de la charla como del trabajo en equipos y, por supuesto, de la eucaristía.

También hemos de agradecer a nuestro obispo, D. Rafael Palmero, la carta que nos escribió animándonos a seguir con la tarea, y cómo no, por la presencia del vicario episcopal, D. Fernando Rodríguez Trives, que compartió con nosotr@s un ratito la ponencia de Dolores Aleixandre.

Indudablemente, queremos agradecer a nuestras chicas de la guardería, Maite y Gema, que hicieron un trabajo fenomenal con l@s niñ@s, ya que más que una guardería l@s más peques tuvieron un espacio de participación, diversión y protagonismo.

Para nuestra zona ha sido un acontecimiento muy importante; hemos experimentado lo que ya sabíamos, que el nuestro es un movimiento que pone por delante a las personas, sin dejar a un lado la metodología.

Hemos disfrutado de los momentos privilegiados del trabajo en equipo, siendo testigos y protagonistas de unos hechos de fe y vida que dan profundidad y riqueza a todo el trabajo que nos planteó Dolores Aleixandre, gracias a la cual los textos proféticos han dejado de ser tabú y se pueden incorporar a la RdV. Ha sido un lujo poder disfrutar de ella, de su disponibilidad y cercanía.

Este espacio de parada, de reflexión, nos ha servido de impulso para empezar el curso con más energía, nos ha centrado, nos hemos sentido parte de una comunidad más amplia, algo que a nuestra zona le venía haciendo falta.

Todo esto nos abre la mirada al futuro, a la esperanza, a la posibilidad de seguir avanzando y plantearnos objetivos, porque cuando vives la presencia en el movimiento de forma positiva, eres capaz de transmitir a otr@s la Buena Noticia.

Ahora es tiempo de poner en marcha todo lo que estuvimos reflexionando, ahora toca ser libres y profetas en la calle, en la plaza, en "el taller del alfarero."

Gracias herman@s.

Lliures i profetes en una societat plural

Inici de curs a Nou Barris

MARÍA JOSÉ LAFUENTE I AGUSTÍN DE DIOS
GRUP NOU BARRIS 09-ZONA NOU BARRIS

Després d'un dia especialment cansat, vaig anar-me'n a dormir molt tard. La meva dona ja s'havia adormit, i quan jo estava a punt d'agafar el son, va sonar el telèfon. Algú va dir amb mala bava: "Escolta, negre, te'n preparem una de bona. No passarà una setmana que maleiràs el dia que vas venir a Montgomery". Vaig penjar, però ja no vaig poder adormir-me. Era com si totes les pors m'haguessin caigut al damunt de cop.

Vaig saltar del llit i vaig començar a caminar amunt i avall per casa. Finalment, vaig entrar a la cuina a escalfar-me una mica de cafè. Estava disposat a deixar-ho córrer tot. Pensava com sostreure'm de la mica de coratge que encara em quedava dins, i vaig decidir de presentar a Déu el meu problema. Amb el cap entre les mans, recolzat sobre la taula de la cuina, pregava en veu alta. Les paraules que vaig adreçar a Déu aquella nit encara les tinc ben vives a la memòria.

"Sóc aquí, i he pres partit per allò que crec que és de justícia. Però ara tinc por. La gent ha confiat en mi perquè els vagi al davant, però si em veuen sense força i sense coratge, ells també s'arronsaran. Estic al límit de les meves forces. No puc més. He arribat a un punt que no puc tirar endavant tot sol".

En aquell instant vaig experimentar la presència de la divinitat com mai abans no l'havia experimentada. Podia sentir la seguretat i la pau que venia d'una veu interior que em deia: "Pren partit per la justícia, pren partit per la veritat. Déu sempre serà al teu costat". Gairebé a l'acte vaig sentir que les pors s'esfumaven. I va desaparèixer la meva incertesa.

La situació exterior continuava sent la mateixa, però Déu m'havia donat la calma interior.

Martín Luther King

Amb aquest text, d'un dels grans profetes que han marcat la nostra història, vam començar la

pregària de l'assemblea d'inici de curs de la zona de Nou Barris, que es va celebrar el 23 d'octubre a la parròquia de Santa Engràcia.

En un ambient d'intimitat, de recolliment, de pregària, vam treballar personalment la nostra manera de viure el compromís obrer i cristià, amb l'ajuda d'un Estudi d'Evangelí sobre el text d'Isaïes 61, 1-9.

Com a resultat d'aquest treball personal, vam posar en comú les descobertes sobre quines llibertats, curacions, llums i alliberaments necessitem, avui en dia, per ser profetes.

Mitjançant aquest compartir i les conclusions que vam treure, van sortir propostes de plantejament d'una acció col·lectiva com a zona per a aquest curs, que s'anirà perfilant i treballant.

Aquest dia, vam poder donar la benvinguda a la nova consiliària de Zona, la Júlia, que no va poder compartir el dia amb nosaltres però ens va deixar un testimoni sobre la seva decisió de prendre aquesta nova responsabilitat.

Per acabar l'assemblea, vam celebrar l'Eucaristia de forma comunitària, que va donar el toc final de senzillesa i aprofundiment.

*Sin miedo sientes que la suerte está contigo
Jugando con los duendes. abrigándote el camino
Haciendo a cada paso lo mejor de lo vivido
Mejor vivir sin miedo.*

Rosana

Gaudint de la Jornada General

JOSEP FERRER

RESPONSABLE DE ZONA SAGRERA - SANT ANDREU

Encara tenim ben fresca la Jornada General del moviment del 12 d'octubre. Aquesta ha estat per a mi una jornada especial i ho ha estat per diverses raons. El fet de ser actualment el responsable de la zona Sagrera - Sant Andreu, encarregada amb la zona Nou Barris de la infraestructura de la jornada, m'ha permès viure-la de forma més intensa.

Quan l'antiga responsable de la zona, la Marta Digon, va plantejar el relleu del regal de la responsabilitat, vaig intuir que aquesta responsabilitat seria una bona oportunitat d'enriquiment personal, de viure més de prop el moviment i de conèixer la zona. En tenia molt bon record de l'època que vaig ser responsable de grup i de com aquest càrrec em va permetre augmentar el coneixement sobre el moviment i els militants.

Aquesta intuïció es va confirmar. Ja abans de la jornada vam fer una reunió prèvia amb la zona Nou Barris en què vaig poder veure moltes ganes

de fer, van sortir força idees per com muntar l'escenari, com fer més acollidora la jornada i que tots plegats en poguéssim gaudir. El dia abans del 12 d'Octubre, ja ens vam trobar tota una colla per muntar l'escenari, les taules, penjar cartells... Tot va ser molt àgil i es va convertir en una bona estona de convivència. L'endemà ja estava gairebé tot muntat. En tot moment la valuosa ajuda de la Cèlia i la Marília des de la secretaria de l'ACO va facilitar moltíssim la feina.

Durant la jornada vaig voler estar una mica més atent a tota la qüestió de la infraestructura i per això anava amunt i avall per estar al cas que tot rutllés: els espais, l'ascensor, la neteja... Si, per una banda, em vaig perdre alguns moments de les presentacions, dels treballs de grup..., per l'altra, vaig poder veure i intercanviar unes paraules amb molta gent de les diferents generacions de l'ACO (fet que crec que és una de les seves grans riqueses) participant de la jornada, i a més a més tenir una visió molt més completa de tota l'activitat de la jornada.

Haig d'afegir que he comptat amb el suport del meu grup de revisió de vida en agafar la responsabilitat de la zona, i que, més que amb paraules, això m'ha quedat explicitat en l'esforç que han posat tots en la preparació de la infraestructura.

De la jornada vull destacar també que vaig gaudir molt amb la ponència de Fernando Rivas -em va semblar molt enriquidora-, amb l'estona de compartir el dinar, amb l'espai de gresca, amb el relleu de la presidència, amb l'eucaristia com a punt final de la jornada i amb l'estona de recollida, potser ja una mica cansats però contents per tot el viscut.

Posteriorment, com a responsable de zona, he recopilat la valoració que els diferents grups han fet de la jornada i he pogut veure com la satisfacció ha estat compartida a la zona i al moviment.

En conclusió, he gaudit molt d'aquest espai de vida que representa per al moviment la Jornada General i ha estat per a mi una fantàstica estrena en el càrrec de responsable de zona.

Reconeixement sindicalista a un veterà militant d'ACO

Homenatge a Manel Maeztu

El dia 17 de novembre feia 50 anys de l'aprovació de la Carta Fundacional de la Unió Sindical Obrera (USO), el 1961, en plena dictadura franquista. Per aquest motiu es va celebrar a l'Ateneo de Madrid un acte emotiu, intens i senzill per recordar la trajectòria del sindicat. En el transcurs de la celebració es va homenatjar quatre sindicalistes dels més antics del sindicat que encara viuen: un d'ells va ser Manel Maeztu, veterà militant d'ACO de Sants-Magòria, i un altre, Manolo Zaguirre, que durant molts anys va ser el secretari general del sindicat.

En Manel Maeztu, jubilat de la feina fa uns quants anys, encara milita sindicalment i és el secretari general de la Federació de Pensionistes i Jubilats de la Unió Sindical Obrera de Catalunya.

Des del Butlletí i des del moviment valorem aquest reconeixement i ens afegim a l'homenatge, desitjant que el seu testimoni sigui un estímul per a tots nosaltres.

Reflexió sobre el moviment obrer

JOAN GRANÉ I CALVÓ

GRUP SANT MIQUEL – ZONA MONTSERRAT

A 13 anys vaig començar a treballar. Eren temps durs: molta feina, però pocs diners. Anaren passant alguns anys. Tenia companys i amics que anaven a bones escoles, alguns a la universitat. A vegades això m'acomplexava: jo tan sols era un obrer.

Em vaig anar fent més gran, i vaig conèixer gent molt compromesa, implicada a fons en el sindicalisme (aleshores prohibit), entre ells un oncle meu. Sense adonar-me'n, vaig anar prenent consciència del que és ser un obrer i pertànyer a aquesta classe. Com més gran m'he fet, més orgullós estic de ser-ho, tot el contrari de sentir-me acomplexat. El que fa important una persona no és el seu títol ni els diners que pugui guanyar: tan important és l'escombriaire (i necessari) com l'arquitecte, si es guanya la vida honradament. Bé, tot això em va portar a afiliar-me a un sindicat (ja fa més de 40 anys), a treballar-hi, a col·laborar-hi, a coneixe'l per dins amb les seves virtuts i defectes, i estic molt content d'haver-ho fet.

De fet, on vull anar a parar és que en tot aquest procés de presa de consciència, d'implicació..., hi tenen molt a veure capellans obrers, la JO-BAC, l'ACO... Em sembla que en el començament d'aquests moviments tothom tenia clar el concepte de classe obrera, la importància dels sindicats i d'afiliar-s'hi. Jo continuo pensant que els sindicats són imprescindibles i que fan una feina molt gran;

en canvi, veig amb molta preocupació que dins el nostre moviment (AC Obrera, no ho oblidem) hi ha molts companys amb un distanciament molt gran dels sindicats, fins i tot alguns els rebutgen obertament.

Sí, ja sé que tenen defectes (tal com ja he dit abans) i que han de millorar moltes coses. Els sindicats, però, no per això deixen de fer una feina molt important. Com millor es coneixen les coses és des de dins i hi ha un desconeixement molt gran del que és un sindicat i com funciona, de quines eines disposa, etc., i es cau en els temes dels "alliberats", "les poques ganes de treballar", "les hores sindicals", "les subvencions", "els interessos personals", etc., tot això sumat al bombardeig constant dels poders fàctics i dels seus servents (TV, premsa, "entesos en economia"...). Hi ha molts interessats a debilitar els sindicats i per això no paren de llançar-los brossa al damunt.

I ja per acabar: el que voldria amb aquesta nota és que el moviment reflexionés sobre aquest tema seriosament i el treballés. No podem perdre les nostres arrels i tampoc el nostre futur o nord com a militants cristians i obrers.

Gràcies per haver llegit aquest escrit i perdoneu si us ha semblat un rotllo, però un moviment com l'ACO no pot deixar aquest tema de banda.

Una abraçada a tothom.

Parlem amb...

Rafi Cáceres, presidenta de l'ACO els últims quatre anys

“Viure aquesta experiència
ha estat com descobrir
un gran tresor”

ÀNGELA RODRÍGUEZ

GRUP PUJÓS XII – ZONA BAIX LLOBREGAT

La Rafi Cáceres es va acomiadar, després de quatre anys a la presidència de l'ACO, a la Jornada General del 12 d'octubre passat. Té 45 anys i viu a Santa Coloma de Gramenet, és enginyera agrònoma i treballa en una empresa pública de la Generalitat de Catalunya. Fa uns quinze anys que és a l'ACO i, anteriorment, des dels 18 anys, va estar a la JOC de Badalona-Santa Coloma i va ser animadora del MIJAC. També havia estat responsable del seu grup de Revisió de Vida a Llefià, a la zona del Besòs.

Després de quatre anys com a presidenta de l'ACO, què has après o què t'ha aportat trobar-te al capdavant del Moviment?

És molt difícil contestar aquesta pregunta de forma breu. Vaig fer un petit testimoni quan buscàvem el meu relleu de presidenta i en aquell testimoni vaig expressar que tot el que m'ha aportat encara està per descobrir: caldrà un procés de maduració per veure-ho i potser d'altres des de fora ho veuran més bé que jo... Com ens passa a la Revisió de Vida.

Què ha estat el més positiu que t'has trobat com a presidenta de l'ACO?

El més positiu ha estat aprendre dels militants i consiliaris i de la seva gran diversitat. I comprovar que tots, de molt diverses maneres, també *som llevat en la massa* (com deia el lema del Consell que vam celebrar a Lleida el 2009). Viure aquesta experiència ha estat com descobrir un gran tresor. L'objectiu principal de l'ACO és fer créixer la

persona en la vida, en la fe en Jesús i fer-ho en comunitat. I això, si es viu al Moviment, també es viu fora. Al meu parer aquest és el significat d'evangelitzar, escampar la Bona Notícia de Jesús. Podeu imaginar que això m'ha donat molta esperança.

I el més negatiu?

Sens dubte, el traspàs de molts militants i consiliaris. També veure el patiment de la gent davant la manca de possibilitats d'obtenir feina, la precarietat laboral que vivim i com ens afecta, l'atenció a infants i persones grans, el problema de l'habitatge... També m'ha sabut greu comprovar que hi ha militants i consiliaris que no es cuiden prou en els diferents aspectes de la vida, des del punt de vista físic, posem per cas. Com diu una persona del nostre grup sovint: "Per cuidar els altres ens hem de cuidar a nosaltres mateixos". I és que penso que la RdV, els EdE, els compromisos, la formació... ens sensibilitzen molt (potser una mica massa!) i això ens fa patir. Però sort que també a través d'aquests mitjans també aprenem a trobar Déu present en la vida, detectant els autèntics brots del seu Regne i ens dona alè per tenir esperança i mirar de transformar el trosset de món on som (que ja és molt).

Quins referents has tingut durant la teva responsabilitat?

Els referents són múltiples i no són només dins del Moviment ni són precisament actuals; són familiars, amics, companys de feina, d'estudis,

d'altres moviments... No podria explicitar les coses que m'han aportat tants referents en tot aquest Butlletí! A l'hora de prendre la decisió de presentar-me com a candidata a presidenta, em va ajudar sobretot l'equip de RdV; ells i elles són el meu bressol a l'ACO. I han estat referents de diferents maneres i molt senzilles: amb alguna trucada, amb algun silenci respectuós, expressant algun temor, animant-me, estant al meu costat... Però també, al final, vaig sentir una empenta "interior" sense noms i cognoms. Sentia que potser no era el meu moment, però era el moment per a l'ACO.

Com definiries l'ACO d'aquests quatre anys?

L'ACO és un moviment d'Església arrelat al món obrer. He vist una organització que possibilita un treball conjunt que, de segur, fa que, com a Moviment, incidim en la realitat. Potser no a través de grans campanyes, sinó a través de la gent, dels militants que anem transformant-nos i transformem el nostre entorn a poc a poc. També l'ACO està en plena maduresa (58 anys) i compta amb la vitalitat de la gent més jove, d'una banda, i l'experiència i la memòria històrica que aporta la gent més veterana, de l'altra. Els que som o comencem a ser més al mig hem de fer una tasca de cohesió entre les dues generacions més extremes perquè pot haver-hi, en algun cas, manca d'entesa entre elles simplement per la realitat tan diferent que s'ha viscut en tan pocs anys.

En quins pilars hem de basar la nostra acció obrera?

L'arrelament al món obrer és indispensable per mantenir-nos com a Moviment. Només des de baix, des de les arrels, es veuen segons quines injustícies i també s'alimenta i se sosté "l'arbre" (o el bosc que representaria la nostra societat). Certament, ara mateix hi ha persones al món obrer que són obrers, i n'hi ha que hi són per herència (fills/es d'obriers/es) i també n'hi ha que hi són per opció (o totes tres coses). Però, en qualsevol cas, l'arrelament el pot fer tothom; tot depèn de com et situis i cap on miris. I un bon arrelament ja sabem que dóna bons fruits. També hem de tenir ben present que hem de créixer amb els altres moviments que estan arrelats al món obrer: MIJAC, JOC, GOAC-HOAC.

I pel que fa a l'Acció Catòlica?

Ens és indispensable també tenir clar que són un moviment d'AC. Podem aportar a moltes altres realitats d'Església una manera de fer concreta: la manera d'evangelitzar, la participació dels

laics, l'organització. I pensant en la quarta nota de l'Acció Catòlica: de vegades pensem o ens arriba que la jerarquia de l'Església no transmet nítidament el missatge de Jesús. Molt sovint això ens dol. Però és semblant al que ens passa quan algú de la nostra família/amics ens decep; la majoria de vegades mantenim un fil de lligam amb ell/a perquè l'amor, l'Esperit, ens pot ajudar a superar aquest aparent fracàs de relació. Hem de mantenir el diàleg amb els rectors, bisbes..., per conèixer-nos mútuament, fer-los arribar els nostres punts de vista i escoltar els seus. Potser anirem descobrint que tenim més punts en comú dels que ens sembla.

L'ACO viu un moment dolç perquè creix fora de Catalunya, s'han creat nous grups i la iniciació funciona. Quins nous reptes creus que s'hauria de plantejar el Moviment?

No és evident que el Moviment hagi de rutllar ja sol; per tant, hem d'estar atents. Però també hem d'estar tranquils perquè la Comissió d'Iniciació té molta força i treballa molt bé. Possibilitar que els altres (propers o no) puguin fer aquesta experiència d'estar a l'ACO i se sentin acollits quan s'hi incorporin és un deure que tenim perquè hem rebut moltíssim, dels moviments. Els reptes vénen molt ben definits per les prioritats que treballem any rere any. I la d'enguany és una gran oportunitat: ser profetes-militants, oferir la Bona Notícia de Jesús. Hi ha persones al nostre voltant que tenen "set" d'una altra manera de viure. També l'evangelització ens demana bones dosis de paciència i d'acceptació dels aparents fracassos. Fent un altre símil "calcat" de l'Evangeli: el creixement de la llavor per ser planta adulta i per fructificar requereix temps, atenció, condicions... i de vegades la llavor germina però de vegades no.

Precisament, per fer front a aquesta nova realitat més àmplia, es va fer una enquesta als militants sobre la necessitat de contractar un altre alliberat. ¿Potser hi ha molts militants que no coneixen ben bé quin és l'abast de la feina que hi ha a l'ACO?

Si no ho coneixen és perquè, sens dubte, no ho han viscut de prop. Les treballadores de l'ACO fan un esforç titànic en un moviment que té molta vitalitat, cohesionada molt els grups i les zones i té moltes possibilitats. En particular, cal cuidar el lloc de treball de la coordinació del Moviment, que té una càrrega molt gran. També és veritat que hem de fer pedagogia perquè donem per sabudes moltes coses. M'explico: algunes persones m'han preguntat si els presidents estem

alliberats o treballem durant els quatre anys de responsabilitat. No estan alliberats ni els presidents, ni l'iniciador general, ni tan sols el consiliari per part de la diòcesi a què pertany! Per tant, potser s'ha d'explicar més bé a la militància la feina que fan els diferents òrgans executius.

Hem viscut èpoques en què s'ha fet una crida als militants perquè hi havia vacants al Moviment que no es cobrien. ¿Costa, en general, que els i les militants s'impliquin més a l'ACO?

La poca participació, de vegades, és perquè la gent ja està implicada en altres compromisos. A més a més, hem de descansar, fer altres tipus d'activitats, etc. Quan és per mandra, no en tenim gaire la culpa. La societat actual ens ha fet més individualistes i, poc o molt, ens n'hem encomanat i acabem acomodant-nos. Per això tenir una/es comunitat/s que t'aculli és una cosa que avui dia no té preu. Al meu parer, implicar-se en el Moviment és una inversió de futur immediat perquè, després de la societat especuladora, ha de tornar la societat de la fraternitat; la gent la buscarà més i hem d'estar preparats.

Com animaries els i les militants perquè s'hi impliquin més?

Participant activament en el grup, a la zona i al propi medi. Allà s'hi juga la vida i la fe, i al grup/zona/moviment (o altres comunitats) fem de tot plegat una cosa comunitària. L'actitud fonamental a cultivar és l'obertura: a participar, a conèixer a cada trobada una persona diferent (o un aspecte diferent d'un/a militant). Però el tema de l'obertura el tenim fàcil, per fer-lo créixer, perquè això ens ho proporciona la RdV ben feta.

T'atreveixes a donar algun consell a la Montse Ribas, la nova presidenta de l'ACO?

No m'hi atreveixo, no. En donem massa, de consells, tots plegats. Hem d'experimentar per nosaltres mateixos (som un moviment educatiu). La

Montse Ribas té molta experiència i, a més, treballa amb uns equips de persones excepcionals (Comitè Permanent, Comitè General...). Estic convençuda que farà una gran aportació al Moviment. Al que sí que m'he ofert (dins les meves possibilitats) és a estar disponible pel que pugui necessitar.

Quin paper podem jugar com a militants de l'ACO en el context de crisi actual i de retalles que vivim i que viurem molt de temps?

El que he dit abans. La prioritat d'enguany ens va bé. Intentar denunciar, i viure i anunciar als altres el missatge de Jesús. En primer lloc a la feina, amb els amics, familiars... i a nivell de mobilitzacions de tot tipus (moviment 15M, sindicals...) i de comunicació. Ens hi juguem molt. Al meu entendre, primer és la denúncia dels que han provocat la crisi (especuladors, banquers, constructors...). L'habitatge és el bé de consum que ha estat, i és, més car. I, a hores d'ara, no està a l'abast de tothom havent-hi pisos buits. Si es rebaixa el preu de l'habitatge, els treballadors o les empreses podran plantejar-se repartir la feina. I qui més ha de reduir el temps de treball són els alts càrrecs directius.

I ara que t'has "alliberat" de la presidència, com et plantejges continuar a l'ACO? I fora del Moviment?

A l'ACO i fora del Moviment... és una mica el mateix. Mirar de ser present en els llocs on sóc quotidianament (feina, veïnatge, família, grup, zona, amics...) i aportar-hi alguna cosa. Necessito un temps per arreglar casa meua, per la comunitat de l'escala, per estar amb la família, amics, per formar-me, tenir un cert temps de lleure... potser per participar més activament en alguna altra comunitat. Però no tinc pressa a trobar un compromís concret. Ara he "d'escoltar" una mica més el que Déu em demana en aquesta nova etapa, també vital. Espero "parar" bé l'orella, mentrestant. I, és clar, col·laborar en les coses que se'm puguin demanar puntualment.

Un pare de família nombrosa

ENRIC MATEU

GRUP TERRASSA III – ZONA VALLÈS OCCIDENTAL

6.45h. Sona el despertador. Prefereixo llevar-me una mica més d'hora per tenir una estona per esmorzar sol, tranquil·lament, llegint el diari o bé sentint les notícies a la tele.

A partir d'aquí comença la cursa diària: llevar-los, preparar-los l'esmorzar i el berenar (dinen a l'escola) i acompanyar-los a l'escola. Tenim la sort que és el mateix lloc on jo treballlo. Pel camí, passem a saludar la meva mare, que es lleva d'hora per poder fer un petó de bon matí als seus néts (i al seu fill).

A l'escola, com és lògic, comença la segona jornada del dia.

Al migdia, abans d'anar a dinar, faig unes classes extraescolars d'escacs. Ja fa temps que no participo en campionats (més o menys des que va néixer la meva filla gran), i per no perdre l'afició encara em queda poder traspassar-la a alguns alumnes de primària, entre els quals hi ha dos fills meus.

Després de les classes de la tarda, tinc una estona per fer feina abans d'anar a buscar els nens a les seves activitats extraescolars: l'un, a l'escola mateix, i l'altre, a la piscina.

Quan arribem a casa, puc fer el sopar tranquil·lament, perquè afortunadament arribem

encara prou d'hora i ells ja són prou grans per entretenir-se sols (tenen 9, 7 i 5 anys). La meva dona arriba al cap d'una estona amb la filla gran: sort que ens podem repartir la logística entre nosaltres dos, però de vegades hem de recórrer a altres suports familiars.

Sopem d'hora, tots junts, fent horari europeu: a les 8 ja estem de sopar. És un avantatge perquè després tenim una mica de temps els adults de la casa. Així, puc trucar a la meva germana i quedar amb ella per anar dissabte al camp del Barça: aprofito que la meva filla gran encara pot entrar gratis i hi anirem tots tres. Després, encara podré sortir a córrer, que és una altra de les meves aficions. Hi ha molta gent que diu que no pot fer exercici físic havent sopat perquè es desvetllen i després els costa dormir. No és el meu cas: per si no anava prou cansat, això encara em deixa més baldat i caic rendit al llit després de passar per la dutxa.

Les altres coses que havia de fer les deixarem per demà (havent sopat, també, és clar): convocar la reunió del butlletí de l'ACO i fer el seguiment del curs telemàtic al qual estic apuntat i del qual tinc uns deures per fer.

Bona nit.

Lluís Hernández: 50 anys compromès amb Jesús

JOAN ANDREU PARRA

GRUP LA GUARDERIA - ZONA BESÒS

Aquest octubre, l'actual rector de la parròquia de Santa Clara de Badalona i consiliari del nostre moviment, Lluís Hernández, va celebrar en família i amb la comunitat els 50 anys d'ordenació com a prevere. L'onomàstica ha coincidit amb la presentació del llibre *Lluís Hernández: El capellà rebel* (Barcelona, Fundació Nous Horitzons, 2011) a càrrec de Joaquina Utrera, en què es repassa la seva vida.

A la celebració hi va haver diversos testimonis: dels parroquians i també del grup d'ACO Pomar, del qual és consiliari, i aquí us n'ofereim un breu extracte:

«Lluís, quan et vas incorporar com a rector a la nostra comunitat et vam demanar que fossis el nostre consiliari (el nostre anterior i sempre recordat consiliari, Enric Grases, passava a ser consiliari d'un altre grup proper a la nova destinació) i no hi vas posar cap objecció, per la qual cosa t'estem molt agraïts.

»Gairebé tots els membres del grup sabíem alguna cosa de tu des de l'època de Comissions Populares. Aquelles Comissions Populares que a alguns ens van servir per seguir descobrint coses noves de l'Evangeli.

»Sabem dels teus problemes a la teva etapa de l'Equador per defensar els drets dels més humils. Per fidelitat a la teva manera d'entendre l'Evangeli i als teus humils orígens [fill d'immigrants, nascut al barri barceloní de Sant Andreu, amb cinc germans més].

»Quan algú dona menjar a un pobre mai té problemes. Al contrari. Se'l considera una bona persona, perquè així és. Però si a més de fer això, defenses els seus drets denunciant el motiu pel qual no té menjar aquest pobre, com tu vas fer, llavors la cosa canvia i ja passes a ser una persona perillosa per als responsables i els còmplices d'aquesta pobresa. Per això (...) et vas convertir en un capellà perillós i subversiu, i et van expulsar del país.

»Després vas participar en política, i vas arribar a ser alcalde de la nostra veïna Santa Coloma, on no hi havia diners a les arques municipals i tot estava per fer. Malgrat aquestes dificultats, vas deixar un bon record per la molta feina feta,

però sobretot per la teva honradesa i proximitat a la gent, virtut tan necessitada avui en la nostra política (...). El pas a la política, i en un partit d'esquerra, també et va portar molts problemes amb una part de la nostra Església, la qual no creia, ni creu, que un cristià, i des d'aquesta opció, sigui capellà o no, pugui servir els ciutadans honradament des de qualsevol opció política, i no només des d'una.»

El Lluís, a tretze anys, va sentir la vocació de fer-se capellà. Va haver de trobar un patrocinador perquè els estudis al seminari de Tiana eren massa costosos per a la seva família. Un cop ordenat, accepta disciplinadament les parròquies que se li van assignant, però l'oxigen que en aquells moments donava l'Església a Espanya era escàs.

Davant d'això, mossèn Lluís i uns quants capellans més decideixen fer-se missioners i marxa a l'Equador per un període de tres anys. A l'Equador aprèn molt i li arriba al cor la realitat dels més desfavorits. El seu compromís amb la causa dels pobres el portarà a ser expulsat del país.

A la tornada mossèn Lluís és arraconat pels seus superiors i no acaba de trobar el seu encaix. Finalment, diversos amics capellans el criden a Santa Coloma de Gramenet per muntar partint de zero una parròquia en un barri deixat de la mà de Déu, les Oliveres. A les Oliveres, torna a trobar-se com peix a l'aigua amb el poble, amb la gent senzilla, amb els veïns i dóna suport a les seves demandes des de la primera línia. Finalment, va

prenent cos el seu compromís polític i, convençut per l'Alfons Comín, entra a militar al PSUC. I de militant passa a encapçalar les llistes del partit a les primeres eleccions democràtiques i, finalment, a ser l'alcalde de Santa Coloma de Gramenet.

La lluita a l'Ajuntament durarà dotze anys a l'alcaldia, i quatre a l'oposició, dels quals no guarda tan bon record. En aquests anys el Lluís demostra que li falta pell de polític, però, en canvi, que és molt sensible a les realitats de les persones. Viurà en primera persona la transformació de la ciutat.

Acabat aquest període de temps, que el deixa baldat, mossèn Lluís torna a les parròquies i, finalment, a la del barri de Morera de Badalona.

Humils, compassius, nets de cor...

M. ROSA COSO

GRUP MAGÒRIA – ZONA BAIX LLOBREGAT

La Lluïsa és una veïna del meu barri molt senzilla i alegre. Ja té 82 anys i mai es plany de res, només diu que ha treballat molt. Es conserva força bé, cuida el marit (que té molts anys) i ajuda la filla i els nets quan ho necessiten.

A vegades coincidim a la missa del diumenge a la parròquia i en el moment de donar-nos la pau em fa dos petons que em reconforten. L'altre dia vam sortir plegades de l'església i, anant cap a casa, comentàvem com van les coses i ella parlava de la fam de l'Àfrica, de les despeses exagerades en moltes festes i tradicions, etc. De sobte, van sortir unes vivències de quan ella era gairebé una nena i s'hi va veure implicada.

Uns parents seus pobres, que vivien a pagès, van viure l'embaràs involuntari d'una noia molt jove que festejava. El xicot marxava a fer el servei, no sé si la noia tenia mare, però el pare es desesperava.

La família de la Lluïsa van ser molt generosos i van acollir la noia a casa seva, acceptant tot el que comportava. Quan va néixer la criatura, la mare procurava treballar en les feines que es trobaven llavors a Barcelona, que en aquells temps ja hi havia força fàbriques. La Lluïsa tenia cura del nen i, a més a més, treballava si podia.

Tot va anar endavant.

Aquest fet m'ha recordat les paraules de les benaurances. Feliços els humils i els qui ploren, el regne del cel és per a ells. Feliços els compassius, Déu els compadirà. Feliços els nets de cor, són ells els qui veuran Déu. Alegreu-vos-en i feu festa perquè la vostra recompensa és gran en el cel.

Testimoni a la trobada festiva de la JOBAC

del 16 octubre de 2011

JOSEP HORTET, CONSILIARI
ZONA BAIX LLOBREGAT

Agraeixo a la comissió la invitació a dir unes paraules i desitjo que visquem una trobada esplèndida tots plegats, d'una manera especial ho desitjo a les persones fundadores de la JOBAC, militants, consiliaris, amics i amigues dels inicis. La JOBAC va ser per definició una obra col·lectiva, com ho continua sent la JOC, en la qual finalment va poder confluïr la JOBAC, i l'ACO, a la qual una part hem anat arribant.

Amb cinc minuts vull presentar tres punts.

Primer punt: La intuïció jocista

A la meua agenda de l'any 1973, al diumenge segon d'Advent, dia 9 de desembre, hi tinc escrit: "a les sis de la tarda, JOC a la residència de la Sagrera". Al magnífic llibre de Montserrat Sintès sobre la JOBAC es parla d'aquesta reunió prehistòrica, i de les següents, a la pàgina 39. Què intentàvem, què preteníem?

Jo ho vaig viure d'aquesta manera: al costat de diversos impulsos psicològics, socials, epocals, juvenils, eclesials, que hi eren, crec que tot quedava penetrat i enriquit per un focus lluminós, que en podem dir la inspiració jocista. Aquesta inspiració va portar a trobar-nos en aquella reunió, militants d'ACO, amb consiliaris i consiliàries, capellans i religioses, que cercaven donar a la seva presència i acció als barris i pobles un sentit col·lectiu de xarxa voluntària, fent equip i amb moltes ganes de treball i esforç al costat de la joventut.

Per a mi, el nucli fort d'aquesta inspiració jocista era i continua sent el seguiment afectiu i efectiu de la persona de Jesús, com el més bell dels fills dels homes, amb paraules del salm 45. El seguiment de Jesús, a qui val la pena escoltar, estimar, deixar-se omplir del seu Esperit per viure i actuar a la seva manera fent comunitat, fent Església convocada i animada pel mateix Esperit.

Deficiències i mediocritats, n'hi va haver; dificultats i obstacles de fora i de dintre, també; no tot van ser flors i violes, però totes i tots sabem que va valdre la pena i per això estem ara aquí. I en donem gràcies a Déu i mútuament a la joiaquera reunida, i ho volem celebrar.

Segon punt: La barreja

Creo que no exagero quan considero que un dels aspectes més admirables de la nostra aventura va ser la barreja entre barris diferents i pobles, entre diverses sensibilitats del món juvenil, entre diversos accents i ideologies de compromís social i de vivència eclesial, la barreja entre moviment i parròquies i diòcesi, la barreja entre iniciativa personal i grupal i l'adhesió al moviment amb el seu mètode i disciplina, entre saber aportar i saber aprendre a la vegada.

Com sol passar en les agrupacions socials, hi havia persones i grups que se sentien més majoritaris en les seves idees o formulacions, o intentaven ser-ho, i persones i grups que se sentien més minoritaris en les seves. Però a la JOBAC es va anar mantenint un equilibri savi i respectuós per a tothom, sense manipular l'Evangeli en aquestes contingències.

Les barreges i equilibris aconseguits exigien molt bona voluntat, respecte i comunió de part de tothom, exigien a voltes morir per a ressuscitar. Sabem que no és fàcil, però és fantàstic quan de veritat se sap fer. Crec que hi vam trobar goig i enriquiment. La JOBAC, obra de totes i tots, va ser un gran tresor del qual vam gaudir.

Amigues i amics, apliquem també aquest llegat tan positiu a les realitats que vivim avui en el camp social, familiar i eclesial.

Tercer punt: L'eternitat de la JOBAC

Els anys de la JOBAC, entre 1974 i 1992, queden ja endarrere, han passat bastants anys, formen part del nostre passat, de les batalletes de joventut per explicar. Però, oi que hi ha algun dels nostres que ens fa sentir encara de la JOBAC?

Ho podem ventilar del nostre imaginari com una sensació ridícula o nostàlgica, o ens podem preguntar si això de la JOBAC és d'aquelles coses que imprimeixen caràcter a la vida, com es diu d'alguns sacraments, en llenguatge eclesial.

Certament l'experiència d'aquells anys, en una etapa eminentment formativa de les vostres

vides, està donant fruits abundants i diversos en l'actual fase adulta.

Però em sembla que d'una manera encara més rotunda podem dir també que la JOBAC és quelcom etern per a tots nosaltres. I que tenim aquesta sort!

Sabem que una cosa és el temps matemàtic, el temps del rellotge, i una altra cosa és el temps viscut per cada persona, família o comunitat. Una hora plena d'un sentiment intens no ens resulta igual que una hora buida. La plena ens passa molt ràpidament, i l'hora avorrida sembla que no s'hagi d'acabar mai més; però, després d'un temps, en el nostre record l'hora avorrida és com un no res i l'hora plena, en canvi, ens deixa una sensació de plenitud, que continua present encara ara a la nostra existència. És allò que expressa Joan Maragall al *Cant espiritual*: "voldria aturar tants moments de cada dia, per fer-los eterns dintre el meu cor".

Això és el que ens passa amb la JOBAC, i no només perquè érem joves, sinó per alguna cosa més profunda, perquè l'experiència de la JOBAC va ser de temps ple, de temps viscut vivament, de fruits d'amistat i de dedicació de la nostra vida cap a l'amor i el compromís social i eclesial.

La JOBAC va ajudar a enfocar l'adolescència

i joventut com un èxode que ens feia sortir de nosaltres mateixos i trobar la salvació de les nostres vides en l'amor, que és el camí de salvació proclamat per l'Evangelí.

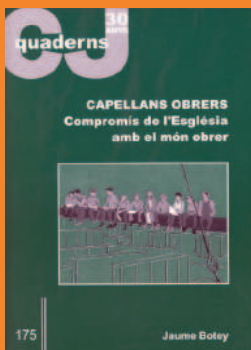
Tant de bo que també amb Joan Maragall experimentem: "Ja ho sé que sou, Senyor, però on sou qui ho sap? Tot el que veig se vos assembla en mi. Deixeu-me creure, doncs, que sou aquí".

Des d'aquesta perspectiva afirmem, doncs, modestament però amb convicció, l'eternitat jobaquera, el pòsit meravellós d'esforç personal i comunitari, de gràcia de Déu i de testimoni, d'amistat i de comunió que continua dintre nostre.

La densitat existencial que vam viure a la JOBAC, no la pot ferir ja el pas del temps. Com creiem que no l'ha ferit en els companys i companyes que han passat pel trànsit de la mort, entre els quals vull fer memòria de l'entranyable company consiliari Josep Maria Puxan.

Per tot plegat, permeteu-me expressar el sentiment més personal i íntim d'aquests moments, amb una forma ritual, plena de sentit i de vida ara i aquí: "Glòria al Pare i al Fill i a l'Esperit Sant, com era al principi, ara i sempre i pels segles dels segles. Amén".

Capellans obrers

Compromís de l'Església amb el món obrer

Jaume Botey

Quaderns Cristianisme i Justícia, 175
Barcelona, 2011

El moviment de capellans obrers ha sigut una de les experiències més importants i originals de l'Església del segle xx. Un fet d'aquesta envergadura –que per la duresa inherent a la vida laboral, per la pobresa i per l'anonimat volguts o per les desconfiances que immediatament va suscitar a la jerarquia, comprometia a fons els capellans que van escollir aquest camí– només podia ser fruit d'una profunda vivència espiritual evangèlica.

És també un dels capítols més bonics de la història de l'espiritualitat cristiana. El moviment ha sigut objecte d'innombrables estudis des de la sociologia, la teologia i la política, però aquest quadern vol aprofundir en l'espiritualitat d'encarnació del moviment.

Perquè no es tracta de fer la crònica d'un passat o present heroics sinó d'extreure'n allò que té de validesa universal, que tingui capacitat de concretar-se en el futur i en altres situacions o contextos culturals.

El quadern consta de dues parts. A la primera s'exposen l'origen, el sentit i alguns dels avatars històrics del moviment dels capellans obrers; i a la segona, es dona la paraula al testimoni i l'espiritualitat dels protagonistes d'aquesta història.

Queremos el pan y las rosas

Emancipación de las mujeres y cristianismo

Lucía Ramón

Madrid, Ediciones HOAC 2011

Aquest llibre tracta de la situació de les dones i els seus projectes d'emancipació davant la feminització de la pobresa, l'explotació laboral, la discriminació, la violència i la dominació que experimenten. S'hi explora la contribució del cristianisme i les esglésies a l'alliberament de les dones.

Els moviments feministes constitueixen una innovació social, política i espiritual que està contribuint a canviar la realitat a molts llocs del món. L'autora fa una reflexió sobre la importància de l'emergència de les dones com a subjecte de transformació social i ens ajuda a conèixer els plantejaments de les teologies feministes centrant-se especialment en la proposta de l'ecofeminisme.

Els moviments emancipadors de dones cristianes ens fan veure com el factor religiós i espiritual, en clau alliberadora, pot contribuir a fer més plena la vida de les dones i millorar les condicions de vida de totes i tots.

Tenim davant un llibre destinat a ser llegit per homes i dones amb la finalitat que instaurem unes relacions noves d'igualtat i reciprocitat.

En el context de la prioritat d'aquest curs, és molt recomanable la lectura del capítol 5 «El profetismo de las mujeres bíblicas, un mensaje para los cristianos del siglo XXI».

